

M.A. (SANSKRIT) Semester - 4 (CBCS) Examination
April/May-2023 (NEW COURSE)
Paniniy Siksha Prasist Sanskrit Chhand(Core)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન. ૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઇપણ બે પુર્વાવર સંદર્ભ સહિત સમજાવો. (૦૭)
- Q-1 (A) explain with reference to context any two of the following. (07)
- ૧) નારાશંસા: ઇતિ નૈરુક્તા: ।
 - ૨) અથ આકારચિન્તન દેવતાનામ્ ।
 - ૩) તાસાં ભક્તિસાહચર્યં વ્યારવ્યાસ્યામ્ ।
 - ૪) અગ્નિ: સર્વા: દેવતા । ઇતિ તસ્મોત્તરા ભુયસે નિર્વચનાય ।
- પ્રશ્ન. ૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઇપણ બે સમજાવો. (૦૭)
- Q-1 (B) explain any two of the following. (07)
- ૧) સ્વરા વિંશતિરેકશ્ચ સ્પર્શાનાં પચ્ચવિંશતિ: ।
યદિયશ્ચ સ્મૃતા હયષ્ઠૌ ચત્વારશ્ચ યમા: સ્મૃતા: ॥
 - ૨) ગીતી શીઘ્રી શિર:કમ્પી તથા લિખિતપાઠક: ।
અનર્થજ્ઞોડત્પકઠશ્ચ ષડેતે પાઠકાધમા: ॥
 - ૩) વ્યાઘ્રી યથા હરેત્યુત્તરંદષ્ટાભ્યાં ન ચ પીડયેત્ ।
ભીતા પતનભેદાભ્યાં તદ્વદ્વર્ણાન્પ્રયોજયેત્ ॥
 - ૪) યેન દ્યૌતા ગિર: પુંસાં વિમલૈ: શબ્દવારિભિ: ।
તમશ્ચાજ્ઞાનજં ભિન્નં તસ્મૈ પાણિનયે નમ: ॥
- પ્રશ્ન. ૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઇપણ બે શબ્દોનાં યાસ્ક અનુસાર નિર્વચન અપો. (૦૭)
- Q-2 (A) explain any two word's yashka of the nirvachan. (07)
- ૧) ગાયત્રી: ।
 - ૨) આદિતેય ।
 - ૩) વિરાટ ।
 - ૪) સિન્ધુરશ્વિનમ્ ।
- પ્રશ્ન. ૨ (બ) નીચેનામાંથી બે ઇંદ્ર-વક્ષણ-ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (૦૭)
- Q-2 (B) define any two meters to the following and explain. (07)
- ૧) સ્ત્રગ્ધરા ।
 - ૨) શાર્દુલવિક્રીડિતમ્ ।
 - ૩) મન્દાક્રાન્તા ।
 - ૪) આર્યા ।
- પ્રશ્ન. ૩ તત્કો વૈશ્વાનર: ની વિસ્તારથી ચર્ચા કરો. (૧૪)
- Q-3 તત્કો વૈશ્વાનર: review torn the area. (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન. ૩ પાણિનીય શિક્ષાયા: પ્રમુખવિષયા: ।

- પ્રશ્ન. ૪ સંસ્કૃત ઇંદશાસ્ત્રનાં છ પ્રત્યયોનો ટુંકમાં પરિચય આપો. (૧૪)
Q-4 Sanskrit Chand shastra in six pratyayoy any of the following. (14)
અથવા/OR
- પ્રશ્ન. ૪ 'શિખરિણી' અને 'વિયોગિની' ઇંદના લક્ષણ-બંધારણ-ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
Q-4 'શિખરિણી' and 'વિયોગિની' Chand give trues and examples of any meters of following.
- પ્રશ્ન. ૫ નીચેનામાંથી કોઇપણ બે પર ટુંકનોંધ લખો. (૧૪)
Q-5 Write short note's any two of the following. (14)
- ૧) દણ્ડકઃ ।
 - ૨) દૈવત કાણ્ડઃ ।
 - ૩) પુષ્પિતાગ્રા ।
 - ૪) અધ્વા – પ્રત્યયઃ ।
